

Színház

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET 2005. MÁRCIUS

Mikó Csaba

TESTÍNSÉG

EMLÉKSZIMFÓNIA

SZEREPLŐK

APA
ANYA
LÁNY

ANYA Indíték mindig van.
LÁNY Legszívesebben már az első alkalom után lecsukattam volna.

APA Tudtam.
Már az első nap, amikor megláttam, tudtam – ő az.

LÁNY Igen. Inkább láttam volna börtönben vagy holtan. Bárhol máshol inkább, mint a közelemben, bárhol máshol inkább, mint egy papír közelében, amire nap nap után írhatja rá követelőző, folyton fülembe csengő mondatait.
Igen, akár holtan is, csak hogy ne zaklasson, csak hogy ne zaklathasson soha többé.

APA Kettőnk közül ő volt a szemérmesebb.

Ráérős sétáim során, amiken rendre ő járt az eszemben és a kettőnk által elképzelt egyetlen

lehetséges jövő, ezeken a ráérős sétáimon egyre erősebben, egyre határozottabban tudatosult bennem az, hogy csakis általam, a szerelmem által válhat igazi nővé. Önző volt.
A nap minden percében magára gondolt.

ANYA A konyha volt az ő trónszéke, onnan irányította birodalmát.

LÁNY Mindig ugyanazt írta, újra és újra, ezerféle szóval, új és új mondatba csomagolva, de mindig ugyanazt: neki vagyok teremtvé, ő pedig nekem.

APA Ezeken a ráérős sétáimon értettem meg először, hogy bármikor, ha menekülni látszott a közelemből, bármikor, amikor látszólag a terhére voltam, nem ellenem, csupán saját ösztönei ellen küzdött.

LÁNY	Utáltam. Már ha rá gondoltam, a hányinger kerülgetett. Mintha lett volna bennem egy műszer. Már ha eszembe jutott, ürítenem kellett.		
ANYA	Kicsi konyha volt. Nem nagyobb, mint egy falusi házban a spájz. Befőttek, mindenféle elrakott holmik lelőhelye. Asszonyi uradalom.	ANYA	Egyszer szálltak ki hozzá mindössze, csupán egyszer vonták kérdőre azért, hogy mit is akar tőlem, akkor, amikor már késő volt. Talán éppen emiatt, a keze miatt szerettem bele. Igen, most, hogy végiggondolom, talán már akkor is egyedül a keze volt az, amit szeretni lehetett benne.
LÁNY	Ő mégis jól érezte magát benne. Fizikai rosszullétet éreztem, amit így, utólag, a tragédia megtörténte után már mindenki pontosan ért, de amit akkor, az elején, a rendőrség – és mindenki más is – még semmibe vett.	APA	Megkerültem a házat. Mivel szobáját már előző nap – amikor hazáig követtem – kilestem, most pontosan tudtam, merre és hol is keressem.
ANYA	Csak ült az előtt a rücskös, felpattogzott tetejű asztal előtt – kezét hol ökölbe szorítva, hol lazán szétterpesztve, amitől láthatóvá vált eres, hosszú ujjú keze.	LÁNY	Az első nap kellett volna, mindjárt az első nap, amikor megírta első, harmincoldalas rémületes levelét, amit képtelen voltam nem elolvasni – mint ahogyan képtelen voltam nem elolvasni az utána érkezettek is –, mindjárt akkor, az első levél után kellett volna lecsukatni, igen.
APA	Még ma is magam előtt látom az elsőt, a négyrét hajtogatott rózsaszín borítékban – mert a külsőségekre az első levélnél még adtam.	APA	Verandás házban lakott, emlékszem, és a kert, ahová a szobája nyílt, mintha csak egy romantikus filmbéli szerelmespár légyottjainak színhelye lett volna.
	Persze, bizonyára csak saját belső bizonytalanságom zavart meg. A feladat nagysága, a kétség, ami – hiába az eleve elrendelés bizonyossága – mégis ott lüktetett bennem legbelül.	ANYA	Szép keze volt, elképesztően hosszú ujjai, és olyan tüntetően érzékeny és gyöngéd fényű bőre, ami lehetetlenné tette, hogy bárki is sokáig haragudhasson rá.
	Csütörtök volt, emlékszem, este, amikor becsúszttam ajtajuk alá az első levelet.	APA	Akkor értettem meg először, ott, a kertben, akkor lobogott fel bennem az azóta is mindennél erősebben égő vágy, hogy találkozzunk. Hogy megtudhassa, hogy a saját szavaim révén döbbenhessen rá arra az igazságra, amelyre nem sokkal azelőtt döbbsenem rá magam is.
ANYA	Szép keze volt. Talán a legszebb, amit valaha is láttam.	ANYA	Érzékeny, ideges kéz, akár egy zongoristáé, igen.
APA	Emlékszem, meg sem vártam, hogy a szülők – az ő szülei – a levelet megtalálják, és odaadják neki. Képtelen voltam rá, emlékszem, képtelen voltam várakozni erre.	APA	Mintha csak a közös sors, amely nekünk jutott, és amely oly gyönyörűséges szenvedéssel kockázta ki a közös jövőnkig vezető utat, mintha ez a közös sors
LÁNY	Se a kukkolásai, se a naponta érkező levelei nem voltak elég.		

egy pillanatra
a maga nagyszerűségében
villant volna fel ott a kertben.

ANYA De hiába volt szép keze,
ha terrorizált minket.
Egy szép kezű ember terrorja is
csak ugyanolyan terror,
mint akárki másé.

APA Azt hiszem,
mindjárt az első pillantás után
megértettem azt,
ami később,
aznap,
amikor lányszobájában
– a legszentebb és legmeghittebb valójában –
először megláttam őt,
végül teljes pompájában
is felragyogott előttem,
az,
hogyan ő és én – összetartozunk.

ANYA Terrorizált.
Jobb szó nincs erre.
Nem a gyűlölet szól belőlem,
csupán a vele töltött
évek mondatják ki
az igazságot velem.
Az igazságot mondom,
amire
az az évekig csak azon
a konyhaasztalon nyugvó,
hol ökölbe szorított,
hol elnyesztett
kéz döbentett rá engem is.

APA Akkor értettem meg,
hogyan egész addigi életem,
mindaz,
amivel addig a napig elégedetlen voltam,
mindaz a hiány, ami napról napra gyűlt bennem,
hogyan végül ne legyek más,
csak egy konyhaasztalnál üldögélő
óriási hiányérzet,
mindez csakis azért volt,
mert nem a valódi,
nekem szánt életet éltem.

ANYA Egy konyhaasztalnál ücsörgő
szép kezű terrorista volt,
aki szántszándékkal
az örületbe akart kergetni engem.

LÁNY Muszáj voltam.
Muszáj voltam
elolvasni őket.
Először csak
a félelem,
a vajon mire számíthatok,
a vajon
mit akar, és meddig
akarja még tőlem,
és csak később,
jóval később a vágy,
a mohó akarat,
hogyan szólja el,
hogyan szólja már
végre el magát.
Hogy minél
hamarabb börtönbe
juttathassam,
a pokolba, akárhová,
csak hogy hagyjon
békén végre,

csak hogy
minél hamarabb
hagyjon végre békén.
Hogy egyszer és
mindenkorra tűnjön el
az én
és az ő életéből is.

ANYA Voltaképpen nem is az,
hogyan bántott minket.
Hazudnék,
ha azt mondanám, hogy bántott.
De mégis
mintha egyfolytában
ez a vágy égett volna a szemében.
A vágy, hogy üthessen.

LÁNY Mert őt sem
hagyta békén.
Látta, hogy szeretem,
látta, hogy ő is
szeret engem,
és mégsem akart
békén hagyni minket.

APA Aznap,
amikor először találkoztunk,
aznap,
amikor este a lányszobájában megláttam őt,
aznap éppen hibiszkuszt akartam venni.

ANYA Tégy valamit,
mondta a pillantása mindig,
tégy valamit, és istenemre,
igen,
istenemre mondom, végzek veled.

APA Szeretem a virágokat.
Bizonyára az emberiség ősi
idejéből maradt fenn bennem
ez a vágy,
hogyan a természet
legapróbb teremtményeivel
bástyázzam körbe magam.
Hogy elhitesse magammal,
ha együtt lélegzünk
– akármilyen panellakás-környezetben is –,
akkor ez az ősi,
régem elfeledett közösségbéli testvériség
fölerősödik köztünk,
és ki tudja,
talán egy nap,
a százezerszámra közösen beszívott és
kilélegzett levegő után,
kipárolgásaink
oly gyakori keveredése révén,
egy nap,
ez az összezártság,
ez az atavisztikus vonzalom,
amit én érzek,
és amit ebből adódóan
érez bizonyára ő is,
ez egy nap elég lesz ahhoz,
hogyan létrejöhessen
kettőnk között az a
metafizikai jelenlét,
az a csoda,
amelyre minden ember
áhítozva vár.

ANYA Beteg volt.
Teltek az évek,
és egyre biztosabban,
egyre erősebben növekedett
bennem az érzés,

hogy ez az ember,
 akibe szerelmes voltam egykor,
 mert tagadhatatlan,
 hogy egyszer,
 egy rövid ideig
 éreztem iránta ilyesmit,
 hogy ezzel az emberrel
 nagyon nem stimmel valami.

APA Évek óta éreztem,
 hogy bizonyos dolgok
 egyszerűen
 nem történhetnek véletlenül.

Ez a virágvásárlás sem.

Okvetlen és végérvényes döntéssé
 ez a virágvásárlási szándék is csak azért válhatott,
 hogy hosszú évek történésláncolata révén,
 pontosan azon a napon,
 pontosan abban az órában és percben,
 pontosan abba a virágboltba lépjek be,
 ahol ő tartózkodott.

LÁNY Talán a legjellemzőbb történet az volt,
 amikor először meglesett minket.

APA Mintha egy hatalmas kar ragadott volna meg
 és emelt volna le a kijelölt útról
 nem sokkal
 az első gyerek megszületése után.

LÁNY Az ablak előtt állt,
 bámult befelé,
 és mosolygott.

APA Megkockázatom,
 hogy már a második gyerek is
 – akit valójában nem is akartunk –,
 sőt,
 biztosra veszem,
 hogy már a második gyerek is
 csak azért született,
 csakis azért születhetett meg,
 mert annak az útnak
 egy kötelező állomása volt,
 ami őfelé,
 e későbbi sorsszerű
 találkozás felé haladt.

Annak az útnak
 egy kötelező állomása,
 ami a virágbolthoz
 – ebből adódóan őfelé –
 az ő megismeréséhez vezetett.

LÁNY Kukkolt a rohadék,
 és mosolygott.
 Ő persze azonnal
 felöltözött, és kirohant,
 de addigra már eltűnt.

APA Aznap láttam először.
 Mintha ő lett volna a virág.
 Mintha az a felismerés,
 majd vágy, ami a virágig
 és ebből adódóan
 a virágboltig elvezetett,
 valójában őhozza,
 a vele való találkozásig
 vezetett volna.

ANYA A gyerekeket
 – a felismerésem utáni időben –
 legszívesebben
 már délután négykor
 – amikor hazaérkezett –,
 eldugtam volna,

hogy csak másnap reggel hétkor
 – amikor végre munkába ment –,
 engedjem elő őket újra.

LÁNY Persze őt se, a szerelmemet
 se zaklatta nyilvánosan.

ANYA Nem azért,
 mert bántotta őket.
 Nem.
 Okosabb volt annál,
 hogysem fizikai fájdalmat
 okozzon nekik.

LÁNY Okos volt a rohadék,
 túlságosan is okos.

ANYA A fizikai agressziót csupán
 felületi kezelésnek hívta.
 Ebből is látszik,
 mennyire mélyen és
 rejtetten bomlasztott,
 mennyire módszeres és alapos
 burkoltsággal akart
 – egyszer és mindenkorra –
 az örületbe kergetni minket.

APA Amint a virágboltba beléptem,
 megpillantottam őt,
 és amint megpillantottam,
 tudtam – ő az.

Tudtam,
 őmiatta éltem eddig,
 mint ahogyan azonnal tudtam azt is,
 őmiatta tartott idáig,
 ilyen hosszán az út.

Az út,
 ami a virágboltba,
 a virágboltból pedig
 őhozza vezetett.

LÁNY Csak később,
 a levél elolvasása után,
 amit nem sokkal
 a perverz kukkolását követően
 az ajtó alá becsúsztatva
 apám megtalált,
 csak nem sokkal
 az első levél elolvasása után
 döbbsentem rá arra,
 hogy az a férfi,
 aki olyan tűrhetetlenül,
 olyan örökké tartó pillanatig
 bámult
 ott a virágboltban,
 és aki aztán
 a szobám ablakán át
 meglesett minket,
 az egy és ugyanaz
 a férfi volt.

APA Ott,
 a virágboltban ért
 az első gyöngéd pillantás.

És bár tudtam,
 hogy nem tudhatja,
 hogy fogalma sem lehet
 arról a nagyszerű jövőről,
 amely kettőnkre vár,
 mégis
 egy pillanatig
 majdnem meginoztam.

ANYA Délután történt.
 Talán éppen aznap,
 amikor először leült

ahhoz a rücskös konyhaasztalhoz
– hogy aztán ne is álljon
fel onnan soha többé –,
aznap délután történt,
hogy észrevettem a változást.
Mindig töprengő arca
továbbra is töprengő maradt,
de mintha átcsoportosítottak
volna a vonásai.
Korábbi,
jól ismert arca eltűnt,
és egy új,
egy ismeretlen arc nézett
farkasszemem velem.

APA Majdnem meginogtam,
majdnem hozzárohantam,
de végül túrtörtöttem magam.

ANYA Egy új arc,
ami a régi vonásokat is megtartva
nyerte el új formáját, és ami éppen ezért
még őrzött valamit a régi arcból,
amit,
azt hittem,
olyan jól ismertem eddig.

APA Tudtam,
nem szabad türelmetlennek lennem.
Tudtam,
sokkal fiatalabb annál,
hogyse észrevegye azokat
az apró jeleket,
azokat a megvilágosodáshoz vezető
szinte észrevétlen stációkat,
amiknek felismeréséhez
nekem is évekre volt szükségem,
és amiket ő
már csak a koránál fogva
sem élhetett át.

LÁNY Nem is az, ahogyan nézett,
nem is az a nézés
rémitett meg igazán.

APA Tudtam,
nem várhatom el,
hogy megértse
és megélje a pillanat nagyszerűségét,
a találkozás sorsszerű voltát,
mely kettőnk közös jövőjének
első állomása volt.

Tudtam,
rám vár a feladat,
amit az idő nem tudott
még elvégezni nála,
a feladat,
hogy rádöbbsentsem arra,
mi egymáshoz tartozunk.
Ő az én másik felem,
és az ő megvilágosodásához és
boldogságához az kell,
hogy én tevőlegesen is részt vegyek
sorsa alakításában.

LÁNY Nem az, hogy bámult,
valami más zavart.

APA Bizonyára a tömeg is zavarta.
Nem voltunk
egyedül a virágboltban,
korántsem voltunk egyedül.

LÁNY Már akkor is tudtam,
mi ez a férfiaknál.

APA Ez a pillantás.
Ma már tudom,

hogy az,
hogy ennyien álltak
közénk ott a virágboltban,
hogy ennyien tartottak
egymástól minket távol,
az pontosan az a fajta
próbatétel volt,
amilyen számos tornyosult
már előttünk azóta is,
és amelyekkel
– azóta már tudom –
továbbra is nélküle,
egyedül kell megküzdenem.

LÁNY Tudtam,
hogy hatok rájuk,
és tudtam azt is,
hogyan kezeljem ennek
a hatásnak
az eredményét.
Megszoktam, hogy néznek,
megszoktam,
hogy tetszem nekik.

APA Nem hittem,
hogyan is hihettem volna,
hogy közös
jövőnkért máris vállvetve,
együttes erővel küzdhetünk.

Tudtam,
pontosan tudtam,
hogy ő még nem juthatott el
a felismerésnek abba a szakaszába,
ahová én már eljutottam.
Éppen ezért nem kértem
és nem is kérhettem számon rajta
azt a fajta akadályt,
amit ő maga is
elénk gördített azzal,
hogy nem segített nekem.

LÁNY Ekkor még
nem szántam őket,
ahogyan később, és
nem is zavart már annyira,
ahogyan azelőtt,
és ahogyan zavarna
a hasonló érdeklődés
ma már.
Nem.
Egyfajta sikernek,
ütközet nélküli győzelemnek
könyveltem el.

Tudtam,
birtokomban van valami,
ami harc nélkül is leigáz.

APA Tömeg volt.
Ő mégis úgy ragyogott ki abból
a kígyózó sorból,
mintha felülről
fénycsóva
világította volna meg.

LÁNY Ez azonban más volt.
Nem merült ki
az egyszerű csodálatban.
A mohó vágy,
a kielégítetlenség tudata
fokozódott örületig
abban a pillantásban.

APA Azonnal hozzá akartam lépni,
azonnal el akartam

menekíteni onnan,
azonnal tudtára akartam adni,
amit én ekkor már mindennél
pontosabban tudtam,
azt,
LÁNY hogy ő és én – összetartozunk.
Pontosan emlékszem,
hogyan talán ekkor,
talán először ekkor
éreztem azt,
hogyan iszonyatosan
delejes pillantás kísér,
és mintha egy pillanatra –
igen,
mintha ez a hosszú pillantás
egy pillanatra mozgépként
vetítette volna ki elé
a későbbi tragédia
teljes iszonyatát.
APA Nem siettettem,
jöttem rá azonnal.
Hogyan is siettetném.
Hogyan is kérhetném tőle azt,
hogyan ott,
a virágboltban,
az ellenünkre gyűlt tömeg
közepén szorongva,
egyetlen lépéssel hagyja hátra
addigi életét,
szüleit,
barátságokkal
rabságban tartó ismerőseit.

Hogyan is várhattam
volna el tőle
csupán egyetlen
– közös jövőnket felvillantó –
találkozást követően,
hogyan megértse azt,
amit én akkor már pontosan tudtam –
hogyan csakis egy ilyen,
mindent hátrahagyó
kényszerítő pillanat,
csakis egy ilyen sorsdöntő lépés
adhat választ arra a kérdésre,
ami benne
LÁNY éppen megfoganni készül.
Vannak ilyen pillantások,
persze,
amelyek megmutatnak
egy lehetséges jövőt,
amely jövőt aztán
– éppen a pillantás gyors halála –
el is emészt azonnal,
de ez most más volt.
Még sosem éreztem
ennyire valóságosnak,
és sem azelőtt,
sem azután
nem vált még
ennyire valóságossá
a benne rejlő jövő sem.

Egyszerűen csak néztem,
és éreztem,
igen,
éreztem,
ez az ember
akár ölni is
képes lenne értem.

ANYA Az utóbbi néhány évben
a szexus
mint olyan
szóba sem került.
Nem mintha hiányzott volna,
de mégis,
egyre biztosabban éreztem,
hogyan szükségem lenne egy férfirra.

Nem az hiányzott, hogy
megbasszon valaki,
dehogyan.
Annak hiányát az ember megszokja,
ami nincs,
az idővel nem létezik.
Egyszerűen csak hiányzott egy férfi.
Egy férfi,
aki ő már régen nem volt.
Számomra akkor már nagyon régen nem.

LÁNY Számomra
a virágboltban
még nem,
csak azután, hogy
meglepett minket,
majd a levelét elolvastam,
csak azután vált világossá,
hogyan van itt valaki,
aki egy pillanat alatt
felforgatta az életemet,
és ha akarom, ha nem,
ettől a naptól kezdve
az életem és
a félelmeim része lesz.

APA Hazáig követtem.
Legszívesebben
az ölembe kaptam volna,
hogyan hazáig szaladjak vele,
vele,
az én kis hibiszkuszommal,
az én kis növénykémmel,
akire eddig olyan mohón,
olyan véget nem érően vártam.

Aki felé unalmas
és elhibázott életemből
mozdított ki
– nem sokkal az első gyerek
megszületése után –
valami
megmagyarázhatatlan erő,
és aki felé,
akár a becsukódó olló
egyik szára a másik szár felé,
következtesen
és konokul tartottam.

ANYA Nem sokkal az első gyerek
megszületése után jött el az a reggel,
amikor először tudatosult bennem
az,
hogyan mindennek vége.

APA Mintha a sors keze
most,
éppen a legmegfelelőbb
pillanatban engedte volna el,
amitől az olló két szára összecsatant,
és amiről csak én,
a már boldogabbik szár
tudhattam volna egyedül.

ANYA Mintha az a negyven
négyzetméter boldogság, amiről

mint jövőről annyit áradoztunk,
mintha az a negyven négyzetméter
boldogság
hirtelen negyven négyzetméternyi
gödörré változott volna.

Háromméteres falú,
kimáshataratlanul nagy gödörré –
iszonyatosan apró létevé.

APA Azonnal tudtam,
hogyan tudnom kell vele.
Hogy a boldogság,
aminek a küszöbén áll,
ami
– ha nem leszek elég kitartó,
és nem tudatom vele –,
ha nem küzdöm le
az ezernyi élénk tornyosuló akadályt,
akkor ez a boldogság
egyszerűen
elsétál mellette.

ANYA Mintha azok
az egykori álmok,
amelyek azt az otthont
végül megteremtették,
és amelyek a megvalósulás előtt
még paradicsominak látszottak,
elérésükkel pedig
a legnagyobb cél megvalósulásának,
mintha azok az egykori álmok
végül már egyre inkább
kudarcnak tűntek volna.
Egy szájalmas élet
szájalmas célállomásának.

APA Az otthonáig követtem,
majd hazasiettem,
és megírtam az első levelem.

LÁNY Az első levélben
lényegében még
semmi nem állt.
Mégis
már mindaz benne volt,
ami később
teljes valójában kibomlott,
és levélről levélre
fenyegetőbbé vált.

APA Miután becsúszttam
a levelet az ajtó alá,
megkerültem a házat,
és a szobájához indultam.

LÁNY Magát a levelet
nem is lehetett volna
komolyan venni,
olyan érthetetlennek,
annyira képtelennek tűnt,
ha nincs ott az
a mosolygó arc.
Ha nincs ott az az
együttlétünk közben megjelenő,
szeliden mosolygó arc,
az a szobám ablakán bebámuló
tűrhetetlen tekintet.

ANYA A változás utáni első időkben döbentem rá.
És attól a naptól kezdve minden reggel
úgy ébredtem, hogy egyszer és mindenkorra
végérvényesen tönkrement az életem,
és nincs az a kapaszkodó,
nincs az az esély
és lehetőség,
ami segíthetne abban,

hogyan újrakezdem az egészet,
és elátkozzam,
és meg nem történtté
tegyem azt a napot,
amikor megpillantottam őt.

Hogy visszavonhatatlanná
tegyem azt az első gyermeket,
aki miatt aztán megszületett
az a második, aki aztán
végérvényesen és megfellebbezhetetlenül
megátkozott a halálig tartó anyasággal.

APA Amikor az ablakhoz léptem,
miután a levelet
becsúszttam az ajtó alá,
olyasmint láttam,
amire nagyon is
számítanom kellett.

Láttam őt,
és láttam mást is.
Láttam a szenvedést
átsuhanni az arcán.
Mintha a kéj mögött,
amit az az ostoba fiú
a maga ügyetlen és
durva kéjvágyával ráerőltetett,
mintha a mögött
a kislányos arcon átsuhanó kéj mögött
már ott lett volna
a szabadulni vágyó eszményi nő
kétségbeesett
és fájdalmas fintora.

ANYA És azon a reggelen,
amikor ez számomra nyilvánvalóvá vált,
éppen akkor,
amikor a nagyszobai tükör előtt
a nadrágját húzta magára,
ami az ülepénél
mintha beszakadt volna, és
egyenesen a föld felé
indult volna meg,
mintha,
igen,
emlékszem,
ez jutott azonnal az eszembe,
mintha egyszerűen
teli lett volna szarva,
akkor,
azon a reggelen jöttem rá
végérvényesen arra,
amit azóta is
képtelen vagyok kiverni a fejből,
és ami miatt
azóta már gyűlölni is megtanultam őt,
hogyan:
nincs szeretet.
Nincs szeretet,
és soha nem is volt.

APA Néztem őket,
ahogyan meztelenül,
mohón,
egymást minden pillanatban
felfalni kívánón ölelik,
markolják, és tudtam,
ez a mohóság,
ez a fogáskeresés,
ez a fiú minden
porcikáját egyszerre
magábaszippantani-akarás,
ez az ő részéről nem a vágy

	mindent magáénak-tudni-akarása, éppen ellenkezőleg, ez annak a kislányálca mögül kitörni akaró nőnek a kísérlete, aki abban a fiúban hiába keresi azt, amit végre magáénak akarna tudni, azt, amit – akkor már tudtam – egyedül én adhatok majd meg neki.		
LÁNY	Apa azonnal értesíteni akarta a rendőrséget, anya beszélte le. Azt, hogymi volt az, ami közben megleste minket, nem mondhattuk el. Ha elmondtuk volna, apát anya biztosan nem beszélhette volna le, de biztos, hogy őt se, akit szerettem, biztos, hogy őt sem engedte volna többé, hogy egyedül maradhasson velem.		
	Apa szemében én még az ő kislánya voltam, és nem akartam, hogy „azt” megtudja. Hogy e miatt a perverz kukkoló miatt éppen őt kergesse el.		
APA	Őt láttam és azt a fiút, és azonnal tudtam, a legnagyobb akadályt éppen ő, az a fiú jelenti, akiről ő akkor, abban a pillanatban még azt hitte, a legfontosabb a számára.		
ANYA	A nő menedéke egyedül a konyha lehet, az a konyha, amit ő akkor már évek óta elfoglalt magának, és ahonnan immáron évek óta irányította egy negyven négyzetméternyi sírgödör menedék nélkül maradt lakóit.		
APA	Őt láttam és azt a fiút, akiről ő akkor még csak nem is sejtette, hogymi a legnagyobb akadályt jelenti ahhoz a boldog és maradéktalan jövőhöz vezető úton, amely jövőt csakis velem együtt, általam nyerheti el majd végleg.		
LÁNY	Aznap kezdődött el az örület. A levelek attól az estétől kezdve napról napra fenyegetőbben simultak be az ajtó alá, és hevertek el		
			valamiféle baljóslatú fehér fényt árasztva a padlón.
		APA	Már a legelsőt is a konyhaasztalon írtam. Újabb és újabb papírt írtam tele egymásután, de közben másra sem tudtam gondolni, csak arra, hogymi betűim egyenletes árama újra és újra megbicsaklik a konyhaasztal rücskös felületén, és mondataim ritmusát – múltam szereplői közül – újra és újra megdöccenti valaki.
		LÁNY	Később, miután apu beszögelte belülről azt a rést ott az ajtó és a küszöb között, ahol a kezdeti időkben beszöktette egyre forróbb és bensőségebb hangú leveleit – később ezek a levelek a lakás egyre váratlanabb pontjain bukkantak fel, mind vészjósloásban, mind fenyegetőbben, mindjobban szűkítve és egyre inkább behatárolva azt az életteret, ahol olyan felhőtlenül boldog lehettem azelőtt.
		ANYA	Az új arc a gyerekeknek nem, csak számomra volt idegen. A gyerekek már az átalakulás közben ismerték meg apjukat. Számukra ez nem rablás, hanem eredmény volt. Egy olyan élet eredménye, amelynek már teljes mértékben a részesei voltak, és amely számukra éppen ezért nem jelentett és nem is jelenthetett veszélyt semmiképp.
		APA	Voltaképpen ahogyan haladtam előre az ő megismerésében, és küzdöttem betűim egyenletességéért és mondataim józanul tartó ritmusáért, úgy érlelődött bennem az elhatározás, hogymi múltam szereplői is csupán akadályt jelentenek a számunkra.
			És hogy ezeket a külső döccenéseket, ritmustöréseket, múltam szereplőinek

meg-megújuló támadásait
éppen ezek semmibevételével,
azaz
csakis belső békém
megszilárdításával kompenzálhatom.

Azt a fajta késztetést éreztem,
amit a víz érezhet,
amikor megszilárdulni és
jéggé válni vágyik.
Mintha a felszín
éppen az akadály
felismerésének pillanatában
megszilárdult volna, és
örökre magába fagyasztotta volna
az akkori állapotokat.

ANYA

A gyerekeket nem.
Őket sosem
bántotta volna.
Pszichopata volt,
de őket azért szerette.
Mintha
rájuk támaszkodva
találta volna meg
újra azt az egyensúlyt,
amit miattam veszített el.
Amiatt,
hogymeg egy reggel óta,
nem sokkal az első gyerek
megszületése után –
Hogymeg az óta
a reggel óta
képtelen voltam szeretni őt.

APA

Múltam szereplői,
partjaim,
ahogymeg a felszín jege
egyre szilárdult,
és az első akadály
szép lassan legyőzetett általam
és az ő iránti szerelmem által,
ahogymeg egyre inkább
a mélyemben erősödő
lelki áramlatokra figyeltem,
múltam szereplői először csak
az arcukat veszítették el,
végül a teljes alakjukat is.
És amikor már csupán
fel-feltűnő árnyaik vetültek néha
a felszín jegére,
akkor már tudtam,
az első,
a legelső akadály
legyőzetett előttünk.

LÁNY

Ezzel egy időben mintha ő is,
a szerelmem is megváltozott volna.
Zavarták a felbukkanó levelek.
Zavarta a rendőri tehetetlenség,
zavarta a tudat,
hogymeg valaki,
ha csak távolról is,
de mindinkább
be akar keríteni,
magáénak akar tudni.
Hogymeg van valaki,
akinek lehetetlen
egyszer és mindenkorra
a tudtára adni,
hogymeg tűnjön el –
hogymeg tűnjön már el

az életünkből végre.
Hogymeg van valaki,
aki az akaratom,
az akaratum ellenére is
mind nagyobb részt
szakít ki az életemből,
az életünkből,
és ennél fogva –
az ő életéből is.

Éreztem,
ha ez így folytatódik,
elveszítem őt.

ANYA

Akkor már egy ideje
mintha nem is velünk élt volna.
Akkor már egy ideje
mintha nem is
lett volna közös életünk.

LÁNY

Az első levél után
hetekig nem láttuk.
Napról napra
újabb levél,
napról napra újabb
bizonyíték arra,
hogymeg mi egymásnak
vagyunk teremtve,
és napról napra
erősödő követelés
a mondatokban,
hogymeg nem tehetem
tönkre az életem.

ANYA

A gyerekek
mindebből persze
mit sem vettek észre.
Mint ahogyan arról
a kurváról sem tudtak semmit,
aki talán ha két évvel
volt idősebb
az első gyerekünkknél.

LÁNY

Aztán egy nap,
amikor már majdnem
megszoktam a napról napra
feltűnő borítékok
vakító fehérségét
és a levelekben mintegy
mókuserékként pörgő
mondatok egymásutánosságát,
amikor mindezt már-már
képes lettem volna megszokni,
és így elviselni is,
akkor újra megjelent,
és ezúttal többet akart
egy egyszerű levélnél.

APA

Egy nap,
emlékszem,
újajászületésem utáni életem
egyik legfontosabb napján,
huszonhetedik megírt leveletem követően
úgy éreztem,
talán képes voltam
az eddigi huszonhatban felvázolni,
az utolsóban már-már
a legpontosabb szavakat is megtalálva
elmagyarázni neki,
mennyire fontos lépés az,
ami előtte áll,
és amit
– éppen kettőnk közös jövője érdekében –
meg kell majd lépnie.

Hogy azok az akadályok,
melyek e boldog közös jövő és
beteljesülés útjában állnak,
legyőzhetőek,
és hogy én
– a magam részéről –
ezek legyőzéséhez
számára
minden segítséget meg fogok adni.

ANYA

Egy nap
– akkor már hetek óta
nem szólt egy szót sem –,
egy nap azzal állt elő,
hogy be akar mutatni valakit.

APA

Azon a napon,
a huszonhetedik levelém
megírása után éreztem,
hogy talán most,
ebben a huszonhetedikben
sikerült először
a lehető legpontosabban
megfogalmaznom számára azt,
amit az előző huszonhatban
olyan kényszeresen,
a feladat súlyától talán
kissé nehézkesen próbáltam szavakba önteni.

Mintha a konyhaasztal rücskein
meg-megdöccenő betűim
egyszer és mindenkorra megtalálták
volna azt az asztal repedései közt megbújó láthatatlan,
de biztos alakzatot öltő ösvényt,
amit mintha éppen ezért a napért és levélért
vágott volna bele az asztalba
az éveken át tartó kenyér, sajt, hús
és még ki tudja hányféle,
csak most utólag,
e levél megírásakor értelmet
nyerő ostoba semmiségek felvágásakor a kés.
Mintha annak az örök és végső érvként
megírandó levélnek majdani betűit, sorait és
mondait karcolták volna bele az ezt a
levelet előkészítő megannyi mozdulatok.

És akkor,
amikor minderre rádöbentem,
tudtam,
elérkezett a nap,
a nap arra,
hogy személyesen is
elmondjam neki azt,
amit ez a levél,
a szavak megtalált rendje most már
biztosan az értésére tudnak majd adni.

Tudtam,
elérkezett a nap,
az első találkozás napja.
LÁNY Aznap, emlékszem,
őt,
a szerelmemet vártam.
Már-már nem is
emlékeztem a másik,
a kukkolós arcára,
csupán a nap nap
után érkező
és éppen ezért
már-már megszokott
levelek tudatták,
hogy létezik,

LÁNY

hogy van a világon valaki,
aki már huzamosabb ideje
minduntalan ugyanazokkal
a szavakkal leírt érzelmekkel
viseltet irántam, és
akinek

– éppen e
folytonosságból adódó
megszokás miatt –
az arca lassan már
teljesen el is
homályosodott és
lényegtelené vált előttem.

ANYA

Egyik reggel,
emlékszem,
újabb,
nyugodt életünk utolsó napján,
egyszer csak megszólalt.

LÁNY

Aznap azonban
– az egyetlen napon
az első levél
megjelenése óta –,
aznap azonban még
a lehető leghalványabban
élt bennem az,
hogy
félnem kell valakitől.
Hogy félnem kell tőle,
annak az arcnak
a tulajdonosától,
aki az első este
meglesett minket,
és akit azóta is rendre
beazonosítok magamban,
ha megpillantom az
azóta már ki tudja,
hányadik levelének
vakítóan fehéren
fénylő borítékát.

APA

Tudtam,
azonnal tudtam,
el kell neki mondanom,
azonnal a tudtára kell adnom,
hogy ő is megtudja,
milyen csodálatos,
közös jövőnket mennyire
meghatározó esemény történt meg
aznap reggel velem,
és ebből adódóan vele is.

Tudtam,
ez volt a jel,
a mondatok megtalált rendje,
betűim döccenésmentes
megrajzolásának momentuma volt
az a végső érv ahhoz,
hogy megtehessük az első
és minden bizonnyal
legfontosabb lépést –
hogy megtörténte tegyük
az első találkozást.

ANYA

Akkor már napok,
sőt,
hetek óta
nem szólt egy szót sem.
Ezen a sorsdöntő reggelen
azonban élelem állt, és azt mondta:
be akar mutatni valakit.

LÁNY

Az az estém volt talán
a legnyugodtabb

a levelek áramlásával
megkezdődő örület óta.

Az az estém,
amikor újra
és megint őt vártam.

ANYA Voltaképpen minden más
reggel elengedtem volna
a fülem mellett ezt a mondatot,
ha akkor már napok és hetek óta
nem vártam volna, hogy megszólaljon,
és kimondja azt a mondatot, amit
akkor már hosszú évek óta vártam.

LÁNY Az az estém,
ami egyszer és mindenkorra
tudatta velem,
hogy nem felejtettem el,
nem törölhetem ki
az emlékezetemből őt
soha többé.

ANYA A konyhában lakott akkor már hetek óta,
és mintha minden délután négytől,
amikor a munkájából hazajött,
egészen reggel hétig,
amikor oda végre visszament,
mintha ebben a tizenöt órában mást
sem csinált,
csak írt volna.

LÁNY Őt vártam.
Az asztali tükör
előtt ültem.
Szép akartam lenni.

ANYA Ez az írás,
amiről azóta már pontosan tudom,
hogy mit jelentett,
ez az írás jelentette
akkoriban az egyetlen tevékenységet,
amivel egykori családjá életében részt vett.

Részt vett, mert bár a konyhaasztal akkor
már évek óta az ő kizárólagos
privilegiuma volt,
mégis
mintha a lakásból még
sohasem foglalt volna el
ekkor a területet azelőtt.

LÁNY Szerette, ha szép vagyok.

ANYA Mintha ettől a már hetek óta
növekvő kíváncsisággal figyelt levélírástól
egyszeriben megnőtt volna,
mintha a figyelem,
ami őt,
a férjemet
e levelek miatt
a részemről
hirtelen övezni kezdte,
egyszeriben sokkal nagyobbak
tüntette volna fel
annak az asztalnak a hiányát,
mint bármikor azelőtt.

LÁNY Persze
melyik férfi
nem szereti,
ha a nő,
a nője,
aki órá vár,
ha az a nő
az szép.
Ha az a nő
az úgy fogadja őt,

ahogyan egy férfit
egy nőnek fogadnia illik.

APA Amikor a házukhoz értem,
már sötétedett.
Emlékszem,
a verandán, mint két hatalmas szem,
kigyúltak a lámpák, és az este
oly varázslatosan,
oly szelíden bámult rám
ezzel a szempárként
kigyulladt két lámpással,
mintha csak
üdvözölni akart volna a nagy napon.

Azon a napon,
amikor végre találkozhatom
Vele.

ANYA Évek óta
ez volt az első eset,
a hallgatás és folytonos írás ott a konyhaasztalnál,
évek óta ez volt az első eset,
hogy valami újat fedeztem fel benne.
Azt,
hogy titka van.

APA Amikor a szobája ablakához értem,
hálát adtam a sorsnak, amiért oly kegyesen
egyengetni látszott közös jövőnk előtt az utat.

Igen, hálát adtam,
és a meghatódottságtól
– mert nem is számítottam ekkora segítségre,
amit a nyitott ablak jelentett a számunkra –,
bevallom,
majdhogynem könnyezni kezdtem.

Óvatosan behajtottam,
és a levelet a kezemben szorongatva,
beléptem a szobába.
Az ő szobájába.

ANYA Nem nő-titka,
nem,
ezt fel sem tételeztem róla.
Arra gondoltam,
valamiféle gondolkodásszerű
folyamat végeredményeként arra
a meggyőződésre jutottam,
hogy örökölt,
igen,
hogy pénzt örökölt unalmas és
sosem látogatott családjától,
esetleg valamelyik
ki tudja hová szakadt egykori rokonától.
Ezt hittem,
és nap nap után
biztosabb voltam benne,
hogy csakis emiatt írhatja
nap nap után tele azt a töméntelen
mennyeségű papírt,
és csakis azért
titkolja ezt ilyen következetesen előlem,
mert engem
és minden bizonnyal
a két gyereket is ki akarja semmizni belőle.

LÁNY Őt vártam, és
egyszer csak megéreztem,
hogy valaki van
a szobában.

ANYA Nap nap után merészkedtem egyre közelebb
ahhoz a rücskös konyhaasztalhoz,
amin délután négykor elterpeszkedett,

- és amitől csak reggel hétkor láttam
elszakadni újra.
Nap nap után merészkedtem
egyre közelebb oda,
ahol olyan kényszeres és
konok elhatározással írta újabb és
újabb levelét valakinek, akiről akkor még
elképzelnem se tudtam, hogy kicsoda.
- APA Mintha csak a sors intézte volna,
hogy az ablaka nyitva legyen.
- ANYA Ezerszer is feltúrtam azokért
a levelekért a lakást, de hiába.
Mintha a föld nyelte volna el őket.
Mintha azonnal,
a megírást követően
máris postára adta volna őket.
Ezerszer feltúrtam a lakást,
mégsem találtam semmit.
- Aztán egy nap rájöttem, miért nem.
Éppen azelőtti nap sikerült
meglesnem őt, amikor kijelentette:
be akar mutatni nekem valakit.
- LÁNY Először hátra sem
mertem fordulni.
Éreztem,
hogy sikítanom kéne,
de mintha
nem jött volna ki hang
a torkomon.
- ANYA Azelőtti nap,
hogy azt mondta váratlanul,
be akar mutatni nekem valakit,
azelőtti nap volt az a nap,
hogy nem bírtam tovább.
Egyre inkább meggyőződésemmé vált,
hogy az örökségből,
aminek
– több mint tízévi házasság után –
legalábbis a fele nekem járt volna,
hogy annak a pénznek,
ami miatt éjszakákat tölt
levélírással már hetek óta,
hogy annak a pénznek
a jogosan nekem járó felét
egyszerűen le akarja tagadni,
el akarja titkolni előlem.
Aznap döntöttem úgy,
hogyha kell, reggelig is várok,
csak hogy fölkeljen végre a mellől
a kurva konyhaasztal mellől,
hogyha kell,
a levelet a tíz körmőmmel kaparom ki
abból a kurva postaládából,
csak hogy megtudjam,
mit is titkol előlem voltaképpen.
- LÁNY Amit azelőtt soha
nem tudtam volna
elképzelnem magamról,
azt,
hogy egy ilyen helyzetben
azonnal és
habozás nélkül
sikoltani és rohanni
ne kezdjek,
az megtörtént
akkor,
ott,
azzal a valakivel
a hátam mögött a szobában.
- ANYA A nappaliban feküdtem
– ami a közös hálószobát,
ennél fogva a legnagyobb próbatételt is
jelentette a számomra –,
és görcsösen markoltam
a nyakamig húzott takarót.
- Arra vártam,
mikor áll fel az asztaltól,
hogy mikor indul el végre.
- LÁNY Mintha hirtelen
egy zacskót húztak volna
a fejemre,
nem kaptam levegőt.
Szobám jól ismert,
megszokott tárgyai elmosódtak,
majd szép lassan
alakjukat veszítették.
Kétségbeesetten küzdöttem azért
a hangért, azért
a felszabadító sikoltásért.
Hiába.
- ANYA Azelőtti nap,
mikor előlem állt, és azt mondta:
be akarja mutatni őt,
azt a kis kurvát,
azelőtti nap indultam el utána,
hogy elcsípjem azt a végzetes levelet,
amiről azt hittem –
egy örökség jogos felétől foszt meg engem.
- APA A szobája pont olyan volt,
mint amilyennek
a legelső este láttam.
- ANYA Mikor kiértem
a lépcsőház kapuján,
még láttam,
ahogy befordul
a posta felé a sarkon.
- APA Ezerszer,
ezerszer lejátszódott már előttem
a találkozás,
a pillanat, amikor végre tudtára adhatom,
hogy nem hiába várt eddig.
Hogy a boldogság,
amire oly nagyon vágyakozik,
és aminek pótlását azzal a fiúval
olyan szenvedve éli meg,
az a boldogság végre elérkezett,
az a boldogság – én vagyok.
- LÁNY Aztán
az előttem álló tükörben
megpillantottam őt.
Mosolygott,
és mintha mindig is
abban a sötét sarokban
ácsorgott volna.
- Mintha már
hetek óta
ott álldogált volna,
ott írva
hetek óta egyre
váratlanabb helyeken
felbukkanó leveleit.
- APA Ezerszer elképzelttem már,
ahogyan összeölelkezünk,
és anélkül,
hogy mondanék bármit is,
pontosan tudni fogja,
hogy mekkora változás,

hogy kicsoda gyönyörűséges
 lehetőség is az,
 ami előtte áll.
 Hogy a földöntúli,
 tökéletes
 és oly ritkán megvalósuló
 nagy találkozások egyikét élheti meg.

LÁNY Mosolygott,
 és kezét kinyújtva
 lépett felém,
 hogy múlhatatlan és
 viszolyogtató szerelmével
 – egyszer és mindenkorra –
 megbélyegezzem engem.

ANYA Már-már utolértem,
 amikor legnagyobb
 meglepetésemre elhaladt
 a posta mellett.
 Azonnal tudtam,
 hogy ennek csakis egyetlen oka lehet,
 és hogy ez magyarázatot ad
 a levelek hiábavaló keresésére is.

APA Miután a szobájába
 a nyitva hagyott ablakon át beléptem,
 azonnal behúzódtam egy sarokba.

Tisztázni akartam a mondandómat,
 levelemben már megtalált mondataim rendjét,
 és igyekeztem uralkodni remegésemen,
 amit e miatt az áhított és végre
 bekövetkező nagy nap miatt éreztem.

ANYA Követtem,
 és egyre nyilvánvalóbbá vált előttem
 a szörnyű összeesküvés,
 ami miatt ilyen hosszú
 éjszakai sétákat tett meg,
 kijátszva engem,
 és kijátszva a gyerekeit is.
 Követtem,
 és egyre növekvőbb undort éreztem
 a külváros felé igyekvő árny,
 egykori szerelmem iránt.

APA Behúzódtam a sarokba,
 és tudtam,
 ez a parányi
 árnyék pontosan azért van abban
 a meghitt kis zugban,
 hogy ölelő sötétjébe bújva
 rendezhessem lázasan kavargó gondolataim –
 hogy válaszra éhes tekintete előtt
 felkészülten és higgadtan tudjak majd megállni.

ANYA A langyos estében a kertes házak
 közt lappangó árnyak még
 megnyugvással is eltölthettek volna,
 ha nincs bennem az a hihetetlen
 felháborodás aljas terve miatt.

LÁNY Felém lépett,
 és amint elvált
 attól az aprócska,
 sötét saroktól,
 azonnal kiélesedett
 körülöttem minden.

ANYA Aztán egy verandás ház előtt
 váratlanul megállt.
 Addig egyszer sem torpant meg,
 egyszer sem bizonytalanodott el,
 vagy váltott irányt,
 de még csak
 hátra sem pillantott,
 egyazon tempóban haladt,

pontosan úgy,
 mint aki már számtalanszor
 megtette azt az utat azelőtt.

Hirtelen megállt,
 pár pillanatig áhítatosan szemlélte
 a verandáról bántó fényt árasztó
 tengerészlámpásokat,
 majd váratlanul eltűnt a ház oldala mellett.

LÁNY Mintha csak egy
 zacskót rántottak
 volna le a fejemről,
 rögtön tudtam,
 mi történik velem.
 Láttam, hogy mosolyog
 újra,
 ugyanúgy.

Ugyanazzal
 a bárgyú mosollyal
 az arcán lépett felém,
 mint amilyen bárgyú
 mosoly ült rajta aznap,
 akkor

ott a virágboltban,
 és később is,
 amikor meglesett.

APA Behúzódtam a sarokba, és vártam.
 A szobáját néztem,
 és úgy éreztem,
 mintha egy örökre elveszített
 dolgot találtam volna meg újra.

LÁNY Azonnal sikítanom kellett volna,
 és mégsem tettem.
 Az a bárgyú mosoly hallgattatott el.
 Ültem az asztalnál,
 a hátamat mutatva
 a felém lépő alaknak,
 a tükörben figyelve azt a
 rezzenhetetlenül előmlő
 bárgyú mosolyt azon az arcon,
 és egy pillanatig arra gondoltam,
 bármit,
 bármit megtehetek vele.

Ha akarom,
 fél lábon ugrálva
 nyüzszíti át
 az ablakom előtt az éjszakát.

Ha akarom,
 fölássza a kertet,
 elmegy,
 és rám költi
 az összes megtakarított pénzt,
 bármit megcsinál,
 ha én úgy akarom,
 hatalmam van fölöttem.

APA Vártam a sarokban, és mialatt tekintetemmel
 újra és újra beittam szobája minden
 négyzetcentiméterét, mondataim örökre
 megtalált rendjével felvértelve vártam őt, hogy
 aztán már ne szakadjunk el egymástól soha többé.

ANYA Egy pillanatig azt hittem, észrevettem,
 azért tűnt el olyan gyorsan
 a ház kertje felé,
 de aztán rájöttem, hogy lehetetlen.
 Egyszer sem fordult hátra,
 egyszer sem váltott
 ritmust azalatt,
 amíg oda,
 ahhoz a házhoz nem értünk.

	Egyszerűen csak befordult, mint aki pontosan tudja, hova tart.		Néztem, ahogyan bambán, ügyefogyottan ácsorog az ablak előtt, és hirtelen világossá vált előttem az egész. Hirtelen világossá vált előttem, hogy az az ember, akiről bármit feltételeztem volna inkább, akár még azt is, hogy a saját gyerekeit is kiforgatná bármiből, az az ember, akiről azt, hogy nője van, már régen nem tételeztem volna fel, az az ember, a férjem láthatólag egy kamasz rajongásával szeret valakit.
LÁNY	Most már nemcsak a leleplezés, a kíváncsiság is hajtott. Tudtam, azonnal tudtam, amikor a sarokból előlépett azzal a bárgyú mosollyal az arcán, hogy bármit képes lenne megtenni értem. Bármit hajlandó lenne megvenni nekem, bármit, amit csak kérek.		Dühöt éreztem, dühöt és szánalmat. Meglapultam a ház sarkánál, és láttam, ahogyan együgyű barom módjára, esetlenül, szánalmasan fölkapaszkodik az ereszre, és a boritékot, amit ez idáig a kezében szorongatott, meggörbítve az ablak és a kilincs közé ügyeskedni. LÁNY Abban a pillanatban, amikor ostoba módon rámosolyogtam, belépett ő. Akkor, már abban a pillanatban, ahogyan a kilincs megmozdult, már akkor tudtam, hogy valami végzetes fog történni. Hogy a mosolyom, ami annak a felismerésnek szólt, hogy bármit kérhetnék attól a szobámban ácsorgó bárgyú alaktól, ő azt megtenné nekem, abban a pillanatban, ahogy belépett, tudtam, az ennek a felismerésnek szóló mosolyom kárt okoz annak, akinek én adnék meg mindent, aki tőlem kérhetne bármit.
APA	Nem sikoltottam, pedig akkor már megtehettem volna. Aztán belépett ő.		APA Aztán kezdtem megnyugodni. Figyeltem, ahogyan egyenletes mozdulatokkal fésüli hosszú, csodálatosan fénylő haját, majd egyszer csak abbahagyja, és mereven figyel.
LÁNY	Puha léptekkel az asztalához sietett, leült a tükör elé, és fésülködni kezdett. Egy pillanatra el is mosolyodtam. Nem tudom, miért tettem. Bizonyára csak egy reakció volt, a helyzet hozta úgy, talán a lekéssett pillanat, amikor síkíthattam volna.		LÁNY Belépett ő, de már képtelen voltam visszaforgatni az időt. Elmosolyodtam, és ő félreértelmezte azt.
APA	Elmosolyodtam, éppen abban a pillanatban, amikor belépett ő, és tudtam, rögtön tudtam, hogy hiba volt az a mosoly, végzetes hiba. Ezerszer elképzelttem már, milyen lesz a sorsdöntő találkozás, hogy mit is mondok majd – ám mondataim megtalált rendje, amely oly nagy boldogsággal töltött el nem sokkal azelőtt, most, hogy előttem állt, egyszeriben sutának és értéktelennek tűnt az ő ragyogása mellett.		APA Mintha csak megérezte volna, hogy ott vagyok. LÁNY Tudom, hogy félreértelmezte, hiszen akkor nem tette volna meg azt, amit végül megtett.
ANYA	Bénultan, némán álltam a sarokban, és nem tudtam betelni a látvánnyal, azzal, hogy figyeljem őt. Amikor a ház mögé értem, éppen az egyik ablak előtt ácsorgott. Az ablak mögül fény szűrődött ki és valami zene is, amire nem nagyon figyeltem.		APA Azonnal tudtam, hogy eljött az idő. LÁNY Ha nem mosolygok,

- ő még ma is élne,
ha nem mosolygok,
talán még ma is
szerethetne engem, ez biztos.
- APA Elindultam felé,
ő felém fordult,
és elmosolyodott.
Éppen úgy,
ahogyan már ezerszer is
elképzelttem azelőtt.
A sors,
amely minket
egymáshoz vezetett,
örömtáncot lejtett volna,
ha abban a pillanatban
láthatott volna minket.
Mint két rab,
akik egyszerre kapják vissza
vágyott szabadságukat,
úgy mozdultunk egymás felé,
ugyanazzal a mosollyal,
ugyanazzal az elszánt,
felszabadító akarrattal.
- LÁNY Belépett,
és rögtön tudtam, hogy vége.
- APA Akkor lépett be ő.
A végzet – kettőnk végzete.
Láttam,
hogy a mosoly lehervad az ő arcáról is,
hogy megéri –
hogy a végzet,
mely oly gyakran munkálkodott
szerelmünk beteljesülése ellen,
ma nagyobb próbatételt állít elénk,
mint bármikor.
- ANYA Talán egy percig állhatott még az ablak előtt,
bámulva a kilincsbe dugott levelet, és azt a
halvány fényt, ami kiszűrődött bentről,
aztán megfordult, és elindult felém.
- Egy pillanatig azt hittem, mindennek vége,
de mintha nem is látott volna semmit.
Mintha mentében is csak azt a kurva
ablakot bámulta volna továbbra is.
- APA Gyönyörű
mosolya lehervadt,
és én tudtam,
azonnal tudtam –
a döntő lépést
nekem kell megtennem
őhelyette is.
- LÁNY Minden egy pillanat
alatt történt.
- ANYA Miután elment mellettem,
és elindult hazafelé, talán csak egy
pillanatig haboztam.
Odaléptem az ablak elé, és a levélért nyúltam.
- APA Belépett, és én rögtön tudtam,
hogy le kell győznöm ezt az akadályt végre.
Egyszer és mindenkorra el kell tüntetnem. Örökre.
- LÁNY Az olló,
amit még azelőtti nap
az asztalomon felejtettem,
mert kellett egy iskolai feladathoz,
ott hevert a kezem ügyében.
Fel akartam kapni,
bele akartam vágni,
bele,
hogy tűnjön el,
- hogy tűnjön már el
az életemből végre,
és se a leveleivel,
se ezzel a bárgyú mosolygással
ne kelljen
szembenéznem soha többé.
- APA Tudtam, hogy itt a pillanat.
ANYA Már-már elértem, amikor a szobából
kiszűrődő fényben olyat pillantottam meg,
amitől megingott körülöttem minden.
Elfelejtettem a levelet, el az örökséget,
és valami olyan fájdalom nyilallt belém,
amitől nem kaptam levegőt percekig.
- LÁNY Fel akartam kapni az ollót,
hogy belevágjam,
hogy egyszer és mindenkorra
elhallgattassam végre –
fel akartam kapni és belevágni,
de nem találtam sehol.
- ANYA Otthon tértem csak magamhoz,
hogy aztán még órákig bámuljam annak
a falnak fordulva szuszogó,
tizenéves lány szerelmétől megdicsőült
férfinak a hátát, a férjemét.
- APA Nem haboztam, nem habozhattam.
A jelek ugyan már ezerszer igazolták ezt a hatalmas
és minden földi mértéket meghaladó szerelmet,
de ezzel a mosollyal azonban végre valósággá is vált.
Megragadtam az asztalon heverő ollót,
és egyenesen a belépő arcába vágtam.
- LÁNY Négy napig feküdt kómában, mielőtt meghalt.
ANYA Annak a napnak a másnapján,
amikor meglestem, akkor
jöttek érte a rendőrök.
Megölt egy tizenhat éves fiút – mondták.
- APA Ami aztán történt, csupa közhely, szerelmünkhöz
méltatlan közjáték csupán.
De ma,
amikor ezt
a levelet befejezem,
már biztosan tudom, hogy
holnap találkozunk.
És hogy ez a hét év csakis
azért osztott ránk,
hogy megmutassa számunkra
azt a kaput,
ahová ha belépünk,
végre maradéktalanul
boldogok lehetünk.
Tudom,
ismét rám vár a feladat,
hogy ezt a kaput
kinyissam a számodra is.
- Tudom,
ez a hét év ahhoz kellett,
hogy pontosan
eltervezhessek mindent,
hogy kifizyeljem, miként
lélegzik ellenünkre
ez a százalmas intézmény,
ahol elzárni próbálnak tőled,
és ahová az elmúlt
hét évben neked nem sikerült betörnöd.
- ANYA Évekig képtelen voltam meglátogatni őt.
A gyerekek lassan felnőttek, és még
mindig kísértett annak a napnak az emléke,
amikor a rendőrök megjelentek,
hogy úgy,

APA

véresen,
mosolyogva,
ahogyan előtte pár perccel
betoppant az ajtón, hogy úgy,
véresen és mosolyogva vigyék el és
zárják be örökre.

Tudom,
hozzád írott,
nap nap utáni leveleimet
rendre elkobozzák,
majd elégetik, hogy
még egy betűm
se kerülhessen hozzád.

Éppen ezért ma,
hét évvel az első találkozásunk után,
megkértem valakit,
egy jó barátot,
aki nagyon
közel állt hozzám évekig,
megkértem őt, hogy
vigyen el neked egy levelet,
amiben arra kérlek:
hagyd éjszakára
nyitva az ablakod.
Ugyanúgy,
ahogyan hét éve,
akkor is nyitva hagytad.

LÁNY

Azóta bent van.
A halála óta
nem voltam férfival.
Állítólag
odabentről is írja
nap nap utáni leveleit,
hét éve
mindennap egyet.
Azt mondják,
sosem engedik ki többet.

ANYA

Végül tegnap
meglátogattam.
Egy levelet bízott rám,
hogy adjam át neki.
Egy levelet,
amiről tudnia kellett volna,
hogy sohasem fogom továbbítani.

APA

Az, hogy nyitva hagytad,
az lesz a jel,
hogy beleegyezel abba a döntésbe,
amit kettőnk helyett kellett meghoznom,
és amit meg kell tennünk,
hogy örökre boldogok lehessünk.

LÁNY

Egy ideje már
újra szabadnak érzem magam.
Egy ideje már
újra nyitva merem hagyni az ablakot.

2004

Vége

E darab megírásakor a szerző az NKA támogatásában részesült.